

flattere nu end tidligere. Den Feil, som Husbonderne nu helt igjennem begaa, er den, at de ikke tilstrækkelig søle, at de, hvis de ville have gode Tjenestefolk, og hvis de ville udgøe et stort Hveredømme over dem og fordrer stor Lydighed af dem, ere forpligtede til at opdrage dem; det gjøre de imidlertid ikke. De fordrer kun Lydighed, Arbeide og Underkastelse, men de ville ikke opfylde den Pligt, der paaligger dem som opdragende, og dette, tror jeg, er den største Feil, man kan tænke sig. Hvis man altsaa ønsker at faae Forholdet rettet, saaledes at det gamle patriarkalske, familiære Forhold vender tilbage, maa Husbonderne tage sig af at opdrage Lyndet paa en god Maade. Vilde de ikke det, kommer det rette Forhold ikke tilstede, men saa vil det gaa saaledes, at kun Pengeinteresserne knytte Husbonde og Lyende sammen, saa bliver det ligesom et Kontraktforhold. Imidlertid vilde de her foreslaaede Midler fuldstændig forseile det, man har til Hensigt, nemlig at faae et bedre Lyende. Hvis det er Tilfældet, som man forudsætter, at Lyendestanden her i Landet er fordærvet, kan man ikke ved en stærk Lyang forbedre den. Erv man at kunne gjøre Samfundet, der har en saadan Brøst, godt ved en saadan Lyang? Nei, dersom det maa forudsættes, hvad jeg ingenlunde tror, at Tilstanden er saaledes, saa lader os begynde med Skolerne, lader os begynde med at give den Ungdom, der nærmest har Udsigt til at blive Lyende, en ganske anden og bedre Opdragelse og Lærdom i Skolerne, end der nu gives, saa lader os skynde os med at kaste saadanne Lyangsbestemmelser som dem, hvorom der her er Tale, bort; thi det kan man altid stole paa, at jo mere Oplysning, jo mere aandelig Uddannelse og jo bedre Opdragelse det vordende Lyende faar, desto flere Procent gode Tjenestefolk ville vi faae, og omvendt. Hvis altsaa en saadan Brøst virkelig er tilstede, maatte man begynde paa et helt andet Punkt. — Jeg skal indskrænke mig til disse faa Bemærkninger, idet jeg sluttelig skal udtale det Samme, som jeg begyndte med, at det i lige Grad har forundret mig, baade at et saadant Forslag har kunnet komme frem, og at saamange Landboforeninger have kunnet slutte sig dertil. Naar det ærede Medlem for Christed Amts 2den Valgkreds har troet i Landboforeningerne at se den rette Repræsentant for Tjenestelyndet, saa vil jeg dog virkelig nedlægge en bestemt Protest dertil, og det maa de samme Landboforeninger være meget glade ved; thi skulde de betragtes som Repræsentanter for det Forhold, hvorom der her er Tale, saa have de udsøgt deres Overv paa en overordentlig slet Maade.

J. Madsen: Jeg vil blot tillade mig et Par Ord med Hensyn til det Andragende, der er omtalt i Betænkningen under Nr. 2; thi det forekommer mig, at der er lidt Uklarhed i Udval-

gets Bemærkninger om dette Andragende. Der har i den Kommune, hvor jeg bor, i afsvigte Aar fundet et lignende Tilfælde Sted som det, her omtales, nemlig at en Mand er flyttet til 1ste April og har negtet at betale Skat, og jeg har ikke kunnet drage i Lov, at han var forpligtet til at betale denne Skat, og at den kunde inddrives ved Udpantning (Th. Nielsen: Det kan den ikke!). So, det staar tydelig i § 25 i Kommunalloven af 1867, hvoraf jeg haaber den ærede Formand vil tillade mig at oplæse et Stykke. Der staar der: „Er en Afgiftspligtig fraslyttet Kommunen inden Aarets Begyndelse, bortfaldet hele den ham paalignede personlige Skat. Den, der fraslytter Kommunen i Aarets Løb, er kun pligtig til at udrede Skatten indtil Udløbet af det Fjerdingaar, i hvilket han flytter, i de Kommuner, hvor der inddræves i 4 Terminer, og indtil Udløbet af det Halvaar, i hvilket han flytter, i de Kommuner, hvor der inddræves i 2 Terminer“. Jeg kan altsaa ikke se rettere, end at, hvor der opkræves 2 Gange om Aaret, maa den, der flytter den 1ste April, betale for det første Halvaar (Th. Nielsen: Spøistetsdommen!). Den Spøistetsdom, som det ærede Medlem omtaler, er falden i en Sag, der opstod i Anledning af en Skattepligtigs Forhold i en Kjøbstadkommune, og det er ikke her oplyst, at det her foreliggende er et lignende Tilfælde. Men jeg vil indrømme, at naar man ser paa § 21, er det muligt, at den Paagjældende kan slippe fri for Skat, naar han ikke har haft Ophold i Kommunen i den sidste Del af det foregaaende Aar, saaledes at han ikke har været der i 4 Maanedre. Den derimod, der har været i Kommunen i de sidste Maanedre af det foregaaende Aar, og som er i Kommunen i det Aar, hvori der er paalignet ham Skat, indtil 1ste April, er, det kan jeg ikke se rettere, pligtig til at betale for det første Halvaar eller Fjerdingaar, eftersom der opkræves halvårsvis eller fjerdingårsvis, og indtil jeg bliver bedre oplyst, vil jeg holde paa, at ifølge Kommunalloven skal en saadan Skattepligtig om fornødent ved Udpantning tvinges til at betale sin Skat. Jeg er derfor bestemt paa som Formand for et Sogneraad at gjøre et bestemt Forsøg i denne Retning og lade Skatten inddrive ved Udpantning, hvad enten den Bedkommende truer med Spøgemaal, som her staar, eller ikke. — Jeg kunde have lyst til at sige nogle Ord til det ærede Medlem for Christed Amts 2den Valgkreds (Sagd); men der er allerede sagt saameget imod ham, at det vistnok kan være tilstrækkeligt. Kun i een Retning skal jeg gjøre en Bemærkning imod ham. Det Æneste, man syntes at kunne faae ud af hans Foredrag, var, at Lyendeforholdet i Thy eller den Egn, hvor han bor, skulde være forholdsvis meget slet. Med Hensyn dertil maa jeg sige, at i Løbet af de to sidste Aar har jeg haft flere Mennesker fra denne Del af Landet, som have arbeidet ved Sernbanen, i Kost i mit Hus, og jeg har faaet